

عنوان مقاله:

بررسی سیستم گرده افشانی و میزان خودناسازگاری در دو گونه مرزه سهندی *Satureja sahendica* و مرزه بختیاری *S. bachtiarica*

محل انتشار:

مجله علمی تحقیقات ژنتیک و اصلاح گیاهان مرتعی و جنگلی ایران، دوره 27، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

Anahita Shariat - دکتری اصلاح نباتات، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، نویسنده و مسئول مکاتبات، پست الکترونیک: shariat@rifr-ac.ir

Fatemeh Sefidkon - استاد پژوهش، موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران

خلاصه مقاله:

DOR: ۹۸.۱۰۰۰/۱۷۳۵-۰۸۹۱.۱۳۹۸.۲۷.۲۰۴.۵۴.۲۰.۱۵۷۶.۳۲
آگاهی از سیستم گرده افشانی و میزان خودناسازگاری گونهای گیاهی، اولین گام در اتخاذ روش اصلاحی مناسب است. این مطالعه به منظور بررسی میزان خودناسازگاری و درصد خودگشنی و دگرگشنی دو گونه مرزه بومی ایران شامل مرزه سهندی

S. bachtiarica و *Satureja sahendica*
انجام گردید. به این منظور تعدادی از گل آذینهای هر ژنوتیپ را برای انجام خودگشنی اجباری با پاکت پوشانیده و به تعداد دیگری از گل آذینها، اجازه گرده افشانی آزاد داده شد. همچنین میزان زنده ماندن دانه گرده و میزان پذیرش کلاله تعیین گردید. ریخت شناسی گل نیز با مطالعه صفات مختلفی از جمله طول گل، طول کاسبرگ، طول بساک، طول خامه، طول میله پرچم، شکل خامه، شکل کلاله، طول تخمدان، موقعیت قرارگیری پرچمها نسبت به یکدیگر و موقعیت قرارگیری پرچمها نسبت به مادگی انجام شد. شاخص خودناسازگاری در مرزه بختیاری و سهندی به ترتیب ۹۶ و ۷۹ درصد تعیین گردید. نتایج حاصل از این تحقیق، بیانگر نیمه خودگشنی بودن دو گونه مرزه مورد مطالعه می باشد که می تواند نویدی برای تولید بذر هیبرید از طریق تلاقیهای بین و درون گونهای باشد. از نتایج کاربردی این تحقیق که می توان در برنامه اهلی کردن و اصلاح دو گونه مذکور استفاده نمود، زمان مناسب دورگ گیری در مرزه بختیاری و سهندی است که به ترتیب در روزهای پنجم و ششم بعد از باز شدن گلها تعیین شد. در این مرحله کلاله ها در اوج پذیرش هستند و می توانند با استفاده از گرده گلهایی که در روز به باز شدن آنها باقی مانده و دارای حداکثر درصد زنده ماندن هستند، گرده افشانی شوند.

کلمات کلیدی:

زنده ماندن دانه گرده، میزان پذیرش کلاله، خودگشنی، ریخت شناسی گل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2076257>

